

2. 5. 2012

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

Workshop EUROPEANA představí české příspěvky k digitálnímu zpřístupnění evropského kulturního dědictví

Praha, Klementinum: EUROPEANA Workshop, který se bude 10. května 2012 konat v Národní knihovně ČR, se zaměří na snahu českých institucí jako Národní muzeum, Národní památkový ústav či samotná Národní knihovna přispět k digitálnímu zpřístupnění kulturního dědictví Evropy. Podnět k uspořádání akce vzešel od Evropské komise, která se tématem bude zabývat na mezinárodní úrovni za účasti ministrů školství i kultury, představitelů paměťových institucí a tvůrců z členských zemí o den dříve v Bruselu.

Internetový portál EUROPEANA je hlavním přístupovým bodem k evropskému kulturnímu dědictví. Funguje jako webové rozhraní k milionům knih, obrazů, filmových záznamů, sbírkových předmětů a archiválií z celé Evropy, převedených do digitální podoby. Účelem workshopu je představení samotného projektu, jeho historie, návaznosti na Evropskou knihovnu a jeho současného směřování. Účastníci se seznámí s problematikou digitalizace evropského kulturního dědictví a především se způsobem, jakým do projektu přispívá Česká republika.

V tomto smyslu zazní tři referáty. První se bude týkat digitální knihovny rukopisů *Manuscriptorium*, která zajišťuje agregaci dat z téměř 100 institucí řady evropských zemí a zároveň zůstává sofistikovaným, uživatelsky příjemným prostředím pro jejich bezproblémové zpřístupnění. Druhý vysvětlí podstatu projektu eSbirky.cz, platformy pro prezentaci muzejních sbírek ve virtuálním prostředí, a třetí se bude zabývat evropským projektem CARARE, jehož prostřednictvím by se do EUROPEANY měly dostat i české památky.

EUROPEANA momentálně zprostředkovává přístup ke zhruba 20 milionům digitálních objektů různého druhu a komplexity. V rámci portálu lze najít a studovat například obraz pohlednice reprezentovaný jedním digitálním souborem, nebo elektronickou podobu rukopisu se složitou vnitřní strukturou, složenou z několika set digitálních souborů. Do roku 2015 si

projekt klade za cíl zpřístupnit až 30 milionů objektů. *„Uživatelsky nejpříjemnější je asi fakt, že se jedná o jednotný přístupový bod k veškerému digitalizovanému evropskému kulturnímu dědictví, ať jde o knihy, časopisy, archivní či zvukové dokumenty, sbírkové předměty z muzeí včetně uměleckých děl, filmy a videonahrávky, hudební nahrávky nebo nemovité památky. Jde o portál, takže ve většině případů je uživatel odkázán na původní zdroj, nicméně při hledání jednotlivých objektů není nucen primárně pátrat po tom, kde jsou reálně uloženy,“* vysvětluje **Adolf Knoll**, tajemník pro vědu, výzkum a mezinárodní vztahy Národní knihovny ČR.

Zajímavou národní a mezinárodní agregační službou pro EUROPEANA je činnost digitální knihovny pro oblast historických knižních fondů zvané Manuscriptorium. K dnešnímu dni do něj přispívá přibližně sto významných evropských paměťových institucí (vesměs jde o národní či univerzitní knihovny). Referát Tomáše Psohlavce ze společnosti AiP Beroun, která má na starosti digitalizaci fondů Národní knihovny, se zaměří na představení principů agregace obsahu, na kterých je Manuscriptorium založeno a které mu umožnily dosáhnout ve vztahu k EUROPEANĚ statutu subagregátora. *„Zásadním přínosem Manuscriptoria je, že kulturní dědictví (většinou rukopisy), které je uloženo roztržštěně v různých institucích mnoha zemí, ač spolu souvisí, se virtuálně ocitá na jednom místě. Na rozdíl od portálu EUROPEANA nemusí uživatel Manuscriptoria virtuálně cestovat od jedné digitální knihovny k druhé, ale s materiálem všech partnerů pracuje v jednotném homogenním rozhraní, do něhož přicházejí v reálném čase informace tak, aby vytvářely tzv. bezešvý přístup bez ohledu na to, že v původních digitálních knihovnách se k nim přistupuje různě,“* shrnuje **Tomáš Psohlavec** hlavní výhody zmíněné digitální knihovny.

Další příspěvek, který přednese ředitel historického muzea a vědecký tajemník Národního muzea Pavel Douša, objasní podstatu projektu eSbirky.cz. Platforma pro prezentaci muzejních sbírek v digitalizované podobě se v komunikaci s EUROPEANOU rychle etablovala a v dnešní době vystupuje jako národní oborový agregátor i referenční místo pro publikaci muzejních sbírek. *„Online aplikace eSbirky.cz překračuje časové a prostorové bariéry při zpřístupnění sbírek, aktivně doplňuje aktuální výstavy a pracuje s digitalizovaným obsahem v několika úrovních,“* líčí **Pavel Douša**, který na Workshopu EUROPEANA přiblíží rovněž další cíle projektu, jehož prostřednictvím se lze zapojit do národních i světových databází a prezentací, které přijímají informace v XML.

Poslední referát Ireny Blažkové z Národního památkového ústavu obeznámí posluchače s cíli a průběhem evropského komunitárního projektu CARARE, zaměřeného na oblast archeologického a architektonického dědictví, která dosud nebyla v portálu EUROPEANA

ve větší míře zastoupena. „Jeho cílem je umožnit jednotlivým účastníkům integrovat jejich data do portálu Evropské digitální knihovny EUROPEANA a zpřístupnit tak digitální dokumenty (fotografie, obrázky, mapy, textové dokumenty) širokému spektru zájemců – od běžných občanů po různé instituce a vědecké pracovníky z celého světa,“ popisuje Irena Blažková. Specifická oblast archeologie a architektonického dědictví navíc vyžaduje jinou strukturu dat než sféra knihoven, muzeí, filmových a divadelních archivů apod. Proto si projekt CARARE vytvořil vlastní datové schéma, rozšířené zejména o údaje z geografických systémů a údaje o památkových objektech, ke kterým se digitální dokumenty váží.

EUROPEANA Workshop proběhne ve čtvrtek 10. května 2012 v Zasedacím sále Národní knihovny ČR (1. patro) od 10. 00 do cca 13.00 hod. Zájemci o účast z řad veřejnosti se mohou registrovat na e-mailové adrese: irena.manakova@nkp.cz

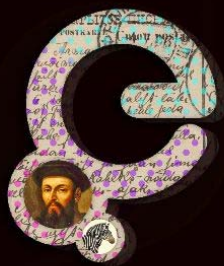
Šárka Nováková
Národní knihovna ČR

Restaurování starého tisku a jeho příprava pro digitalizaci. Foto: NK ČR

Pařížský zlomek Dalimilovy kroniky – digitalizovaná podoba. Foto: NK ČR

Národní knihovna České republiky si Vás dovoluje pozvat na

Europeana Workshop

Příspěvky a diskuse k digitálnímu zpřístupnění evropského kulturního dědictví

10. května 2012, 10.00 hodin

Program:

- 10.00 – 10.10 - zahájení
(zástupce Národní knihovny České republiky)
- 10.10 – 10.30 - EUROPEANA: představení, geneze a souvislosti
(A. Knoll, Národní knihovna ČR)
- 10.30 – 10.50 - digitální knihovna Manuscriptorium jako mezinárodní subagregátor EUROPEANA
(T. Psohlavec, AiP Beroun)
- 10.50 – 11.10 - muzejní sbírky v prostředí EUROPEANY, projekt eSbírky a česká specifika
(P. Douša a K. Musílková, Národní muzeum)
- 11.10 – 11.30 - projekt CARARE a informační systémy Národního památkového ústavu
(I. Blažková, Národní památkový ústav)
- 11.30 – 11.50 - debata
- 11.50 – 13.00 - občerstvení, volná diskuze

Národní knihovna České republiky, Klementinum 190, zasedací síň, I. patro

